

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۳/۱۸

نویسنده: ن . جلیل زاد

قدرت، وحدت، بقا چگونه افغانستان از میدان رقابت به محور ثبات بدل شود؟

افغانستان در گذرگاه طوفان ها بیداری ملی و راه نجات از آتش جنگ. از جغرافیای بحران تا افق بقا راز مصونیت ملت در جهان آشوب زده. ملت سرافراز افغانستان!

سرزمین ما در چهارراه تاریخ و جغرافیا قرار گرفته است، جایی که همواره محل تلاقی قدرت‌ها، رقابت ها و منافع متضاد بوده است. این موقعیت، اگرچه فرصت هایی برای پیوند و پیشرفت فراهم می کند، اما در عین حال خطر کشیده شدن به آتش جنگ های نیابتی و رقابت های منطقه ای را نیز به همراه دارد .

در چنین جهان پُراشوبی، پرسش اساسی این است : چگونه می توان مردم شریف و خسته از جنگ را از تکرار این فاجعه ها محفوظ داشت؟

نخستین اصل، هوشیاری سیاسی و ملی است. هیچ ملتی بدون آگاهی جمعی نمی تواند از خود حفاظت کند . مردم باید بدانند که هر شعله ای که از بیرون افروخته می شود، اگر با ناآگاهی در داخل همراه گردد، به آتشی فراگیر تبدیل می شود. پس آموزش، رسانه های مسئول، و تقویت شعور مدنی، نخستین دیوار دفاعی یک ملت اند.

دومین اصل، وحدت و تفاهم ملی است . افغانستان زمانی آسیب پذیر می شود که صداهایش پراکنده گردد . تفاوت های قومی، زبانی و فکری باید به سرمایه تبدیل شوند، نه به شکاف . هیچ قدرت خارجی نمی تواند ملتی متحد را به آسانی به میدان رقابت های خود بدل کند. وحدت، نه یک شعار، بلکه یک ضرورت حیاتی است.

سوم، سیاست خارجی متوازن و هوشمندانه است . در جهان امروز، بقا تنها با قدرت نظامی تضمین نمی شود، بلکه با هنر دیپلماسی، ایجاد توازن میان قدرت‌ها و پرهیز از وابستگی یک جانبه امکان پذیر است .

دولتمردان باید از تبدیل شدن کشور به میدان رقابت دیگران جلوگیری کنند و اصل «بی طرفی فعال» را در پیش گیرند، یعنی نه انزوا، و نه وابستگی، بلکه تعامل سنجیده با همه .

چهارم، تقویت بنیان های اقتصادی است . فقر، بستر نفوذ و بی ثباتی است . هرچه مردم از نظر اقتصادی ناتوان تر باشند، آسیب پذیری کشور بیشتر می شود. سرمایه گذاری در زیرساخت ها، آموزش، زراعت و منابع داخلی می تواند کشور را از وابستگی بیرونی رها سازد .

استقلال اقتصادی، ستون استقلال سیاسی است . پنجم، حاکمیت قانون و عدالت است . هیچ جامعه ای بدون عدالت پایدار نمی ماند. اگر مردم احساس بی عدالتی کنند، اعتماد از میان می رود و زمینه برای بحران فراهم می شود .

دولتمردان باید به قانون، شفافیت و پاسخ گویی پایبند باشند و حقوق اساسی شهروندان را پاس بدارند . از منظر حقوقی، ملت و دولت هر دو مسئولیت هایی دارند .

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکي په خیر و لولئ

مردم باید در چارچوب قانون، به وحدت، نظم و منافع ملی احترام بگذارند و از هرگونه اقدامی که به تفرقه و خشونت می انجامد پرهیز کنند. در مقابل، دولت موظف است امنیت، عدالت، آزادی های مشروع و رفاه نسبی را فراهم سازد. این رابطه، یک قرارداد نانوشته اما حیاتی است.

در بُعد ژئوپلیتیک، افغانستان می تواند از موقعیت خود به عنوان پل اتصال منطقه بهره ببرد، نه میدان تقابل آن. تبدیل شدن به مسیر تجارت، ترانزیت و همکاری های منطقه ای، می تواند جایگزین نقش منفی گذشته شود. این تغییر نگاه، نیازمند برنامه ریزی بلندمدت و اراده سیاسی قوی است. همچنین، باید به اصل مهمی در نظام طبیعت توجه داشت: «بقا از آن قوی تر است»

اما این قدرت، تنها در اسلحه خلاصه نمی شود، بلکه در دانش، اقتصاد، وحدت و مشروعیت داخلی نهفته است. ملتی که از درون قوی باشد، از بیرون کمتر آسیب می بیند. دولتمردان باید با درک عمیق از شرایط جهانی، از هرگونه تصمیم شتاب زده که کشور را در مسیر تقابل مستقیم با قدرت های کلان قرار دهد، پرهیز کنند. در عین حال، حفظ عزت و استقلال ملی نیز نباید قربانی مصلحت های کوتاه مدت شود. این توازن، هنر رهبری است.

در نهایت، مسئولیت تنها بر دوش دولت نیست. هر شهروند افغان، نگاهی این سرزمین است. از معلم و متعلم و محصل گرفته تا کارگر و دهقان، همه در ساختن آینده نقش دارند. اگر هر فرد، سهم خود را در تقویت آگاهی، وحدت و اخلاق اجتماعی ادا کند، جامعه به تدریج مقاوم تر خواهد شد. پیام این است:

برای آن که از آتش جنگ در امان بمانیم، باید از درون قوی، از بیرون هوشیار، و در عمل متحد باشیم. چنان که شاعر گفته است:

«برو قوی شو اگر راحت جهان طلبی
که در نظام طبیعت ضعیف پایمال است»

پس بیایید قدرت را در معنای حقیقی آن بازتعریف کنیم، قدرتی بر پایه دانش، همبستگی و عزت. تنها در این صورت است که می توانیم آینده ای بسازیم که در آن، فرزندان این سرزمین نه صدای انفجار، بلکه نوای زندگی و پیشرفت را بشنوند.

آرشیف: مطالب نشر شده ن. جلیل زاد